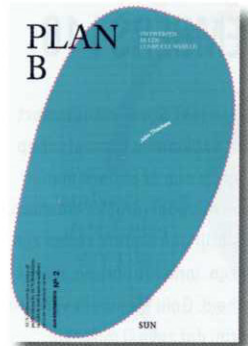

PUBLICATIES

In deze rubriek een overzicht van recent verschenen publicaties over het bouwen met en het ontwerpen in staal. Tenzij anders vermeld, zijn de boeken te bestellen in de boekhandel via het ISBN. De boeken zijn gerecenseerd door Mic Barendsz (MB), Henk Orsel (HO) en Marco Pauw (MP).

Briljant

'Tachtig procent van de impact van onze huidige gebouwen en infrastructuren op het milieu wordt al in het ontwerp stadium bepaald.' De relevantie van deze paperback laat aan duidelijkheid niets te wensen over en menigeen kan er al van gehoord hebben. *Plan B* is de Nederlandse vertaling van het uit 2005 afkomstige *In the Bubble*, het eerste overtuigende boek over duurzaam ontwerpen door John Thackara, die op internet wereldwijde belangstelling geniet. Hij schetst hoe beroerd wij er voor staan, hoe stompzinig wij economische waarde meten, hoe de technology push ons voorbij streeft en wat daarvan de kosten zijn. Niet de technologie is fout, de ontwerpen zijn dat. Met een optimistisch geloof in een betere wereld ontvouwt hij het complexe systeem waarin de problemen wortelen. Pittig. Onderhoudend. Fundamenteel. De insteek van de hoofdstukken is briljant. Handreiking over hoe we aan ontwerpen werkelijke waarde toevoegen. HO

J. Thackara, *Plan B, Ontwerpen in een complexe wereld*, Uitgeverij Sun, Amsterdam 2010, ISBN 978-90-8506-787-0, 14x20 cm, 198 p., € 24,50.

Beste eengezinswoning

Minimalistisch vormgegeven woningen in monoliete verschijningsvormen tieren welig in dit overzicht van de Duitse Häuser Award. De jaarlijkse prijsvraag telde tweehonderd inzendingen (wereldwijd) voor de titel 'beste eengezinswoning'. Hier de 26 fraaiste, allemaal ijverend naar perfectie. We zien de plattegronden opener worden; keuken en woonkamer, en slaap- en de badkamer worden één vertrek. Overigens staat in nagenoeg alle slaapkamers een tv gemiddeld 81 minuten lang aan, per dag. Verder: duurzaamheid wordt steeds vaker van begin af in het ontwerp meegenomen. Hout doet goede zaken in de afbouw, de uitkraging met staal groeit in populariteit en wit stucwerk voor exterieur komt terug. Het is altijd prima ontwikkelingen volgen in dit verzorgde overzicht van de eredisie, met deze keer op de cover Villa Röling in Kudelstaart waarmee Architectenbureau Paul de Ruiter de tweede prijs won. 'Tijdloze architectuur', aldus de jury. HO

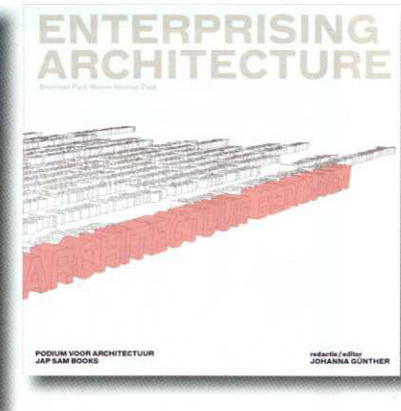
P. Wiperman en B. Hintze, *Die besten Einfamilienhäuser des 21. Jahrhunderts*, Callwey, München 2010, ISBN 978-3-7667-1826-6, 22x28 cm, Duits-talig, 175 p., € 59,90.

Iconische huizen

Deze flamboyante chronologie van honderd iconische huizen behandelt de historie en ontwikkeling van de meest tot de verbeelding sprekende woningen van de twintigste eeuw. Met een blikveld en een selectie die ook professionals moet kunnen bekoren, serveert het boek architectuur van wereldklasse in hapklare brokken. Van Horta tot Rietveld, en de sixties met John Lautner tot de Nederlanders Koolhaas, Van Berkel en Benthem. Van elke architect is maar één woning uitgelicht. Context, identiteit en durf regeren. Korte uitleg en duiding doen de rest. Bijzonder woongenot via de tijdvakken, stijlen en revoluties beleven, is een reis die niet murw maakt maar kaders schept en reflecties achterlaat. Zo is het opvallend hoe de woningen van Le Corbusier en Frank Lloyd Wright zich in ons collectieve bewustzijn nestelen, terwijl dat bij hedendaagse architectuur veel minder lijkt. Of kan R128 van Werner Sobek in de schaduw staan van E-1027 van Eileen Grey? HO

D. Bradbury, *100 Huizen 100 iconen*, Architectonische meesterwerken sinds 1900, Uitgeverij Thoth, Bussum 2010, ISBN 978-90-877699089, 26x28 cm, Engelstalig, 350 p., € 39,90.

Terreinwinst

Bedrijventerrein Nieuw-Vennep Zuid is 'ambitueus en geslaagd'. Stapels onderzoeken, tekeningen, schetsen en foto's dragen deze publicatie die vooral wil aangeven dat bedrijventerreinen wel degelijk een economische én charmante aanvulling kunnen zijn op het landschap. Bijna zeventig projectpresentaties dienen twee gelijktijdig verschenen, negatieve uitingen uit 2004 over bedrijventerreinen, het *Vademecum bedrijventerreinen* en *De logica van de lelijkheid*, van repliek. De oplossing: integraal parkmanagement, veel groen, meervoudig grondgebruik (verticaal en horizontaal) en vooral durf en betrokkenheid. En daarmee haakt het boek goed in op verbeteringsprogramma 'Mooi Nederland!' van het ministerie van VROM uit 2007. De 'vliegende' voorzitter van Bouwend Nederland, Eelco Brinkman, nam dan ook graag de eerste editie aan tijdens een introductiefest op 9 december 2009. MP

J. Günther (samenst.), *Enterprising Architectuur, Business Park Nieuw-Vennep Zuid*, Jap Sam Books, Heijningen 2010, ISBN 978-94-90322-10-6, 330 p., Engels- en Nederlandstalig, 24x22 cm, € 40.

Bouwtoezicht

In het verlengde van het thema constructieve veiligheid verscheen deze bewerking van een (Delfts) proefschrift over privatisering van bouwtoezicht, waarmee voor- en tegenstanders van dit 'hot item' zich tegood kunnen doen aan munitie. Constatering: de kennis en kunde zit in 'de markt'. Privatisering raadt de technisch bestuurskundige echter af en de Gecertificeerde Bouwbesluittoets gooit ook geen hoge ogen. Private belangen (financieel gewin, concurreren en klanten behouden) druisen in tegen het publieke belang, concludeert hij na onderzoek van privaat bouwtoezicht in Canada en Australië. De verantwoording blijkt bovendien bijzonder lastig. De auteur verkent allerlei organisatievormen, wikt en weegt, maar loopt telkens vast in 'ongewenste effecten'. Tussen de bedrijven en het plechtstatig taalgebruik door dient zich een massa aan nuttige en saillante informatie aan. HO

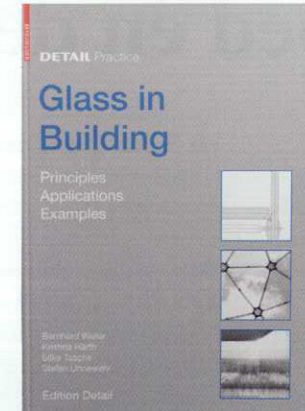
J. Van der Heijden, *De voor- en nadelen van privatisering van het bouwtoezicht*, Stichting Instituut voor Bouwrecht, Den Haag 2009, ISBN 978-78066-2-93, 16x24 cm, 177 p., € 49,95.

Bouwrecept

De auteur is adviseur voor innovatie en samenwerking in de bouw en initiatiefnemer van het Netwerk Conceptueel Bouwen. Bij het traditionele gunningsmodel ontwerpt de opdrachtgever samen met zijn adviseurs een (zelf bedachte) oplossing en besteedt de uitvoering daarvan uit aan (onder)aannemers. Bij conceptueel bouwen ontwikkelen samenwerkingsverbanden van ontwikkelaars, architecten, adviseurs, bouwbedrijven en toeleveranciers doelgroepgerichte concepten. Binnen deze concepten is ruimte voor maatwerk om aan specifieke wensen tegemoet te komen. Het voordeel voor de klant: minder risico door een efficiënter bouwproces en een beperking van de faalkosten. Het voordeel voor de bouwer: hij verkoopt niet slechts uren en materialen, maar biedt oplossingen en daardoor meer toegevoegde waarde. Niet zo vreemd dus, dat conceptueel bouwen gestaag terrein wint. Voorbeelden hiervan zijn 'roadmaps' voor geluidsschermen en duurzame hallenbouw. MB

P. Huijbregts, *Conceptueel bouwen, Aeneas*, Boxel 2010, ISBN 978-90-75365-98-6, 206 p., 17x24 cm, € 59.

Handboek glas

Glas is al lang niet meer dat breekbare materiaal dat je slechts gebruikt omdat het zo goed licht doorlaat. Bernhard Weller en zijn staf van de Universiteit van Dresden tonen eigentijdse toepassingen waarin glas voldoet aan hoge eisen van geluid-, koude- en brandwering. Na een inleidend verhaal over de productie en beschikbare soorten en kwaliteiten volgen toegankelijke hoofdstukken voor opdrachtgevers, architecten, constructeurs, bouwers en toetsers. Voor de laatste is er slechts een overzicht van Duitse regelgeving, maar de aan de anderen geboden kennis is internationaal en universeel. Tot slot biedt het handboek praktijkvoorbeelden en dat zijn niet de minsten. Een greep: de gebogen barpapagevels van het Glasmuseum in Toledo (Spanje), de dakliggers van de mensa van de TU Dresden en de erkervloeren van de Nederlandse ambassade in Berlijn. MB

B. Weller e.a., *Glass in building, Principles, applications, examples*, Edition Detail, München 2009, ISBN 978-3-0346-0132-0, 112 p., Engelstalig (vertaling uit het Duits), 21x29 cm, € 34,90.

Ideëenwereld

Het Amsterdamse ontwerpersduo Jan Benthem en Mels Crowell staat bekend om zijn functionele, op technische leest geschoeide, elegante architectuur. Vaste opdrachtgever is de luchthaven Schiphol, maar ook kleinere projecten als woningen en tentoonstellingspaviljoens schuwen zij niet. Deze derde monografie biedt een dwarsdoorsnede van het werk van 1979 tot en met 2009. Anders dan de titel BC AD doet vermoeden, zijn de projecten niet chronologisch, maar alfabetisch geordend. Op volgorde van het ABC dus. De zelfde frivole, dubbele bodem biedt dit boek. Elk project is losjes geportretteerd aan de hand van schetsen, maquettes, tekeningen, renderings, foto's en tekstbijdragen van vrienden. Alsof er een luikje open wordt gezet naar de rijke ideëenwereld achter de zo op het oog voor zich zelf sprekende vormen. MB

Benthem Crowell Architecten en K. Schipper, *BC AD, Benthem Crowell 1979-2009*, Uitgeverij 010 Publishers, Rotterdam 2009, ISBN 978-90-6450-722-9, 512 p., Engels- en Nederlandstalig, 20x27 cm, € 39,50.